

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

Agenția de Dezvoltare Regională Nord

Programarea regională pentru sectorul deșeurilor în RDN

Liuba Băbălău

29.01.2015

Scopul și obiectivele PRS

- **Scopul** Programului Regional Sectorial (PRS) este de a crea instrumente operaționale care vor contribui la planificarea regională în RDN.
- **Obiectivul general al PRS** este de a îmbunătăți serviciile publice locale de gestionare a deșeurilor în RDN, trecând etapizat la noile standarde în conformitate cu cerințele Directivelor UE.
- **Spectrul de acoperire** a activităților de gestionare a deșeurilor municipale, în cadrul PRS includ deșeurile menajere și cele similare lor, inclusiv, cele generate de diferite structuri comerciale, instituții, și, categoriile de deșeuri care vor fi colectate separat (fără fracția periculoasă)

Situația actuală

- **Cadrul Legal**

- SGD, aprobată prin HG 248 din 10.04.13 stabilește importanța conceptelor integrate de MDS la nivel regional și conform standardelor UE.
- PRS în domeniul MDS, aprobat la ședința CRD Nord din 19.04.14

- **Cadrul Instituțional:**

- MM – elaborează, promovează și implementează politicile de stat
- MDRC / CRD – elaborează, coordonează și monitorizează politicile de dezvoltare regională
- MS – supraveghează formarea, transportarea, depozitarea, prelucrarea, neutralizarea, utilizarea, inhumarea și distrugerea DMS
- ADR – implementează SDR și POR
- APL – organizarea, conducerea, administrarea, gestionarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciilor publice de salubritate

Situația actuală

- **Serviciile de salubritate**

- Identificate circa 25 de servicii de salubritate:

- ✓ 15 în mediul urban (75%)

- ✓ 10 în mediul rural (1,8 %)

- Circa **392** de depozite existente de eliminare a deșeurilor nu corespund standardelor internaționale de mediu, cu excepția a 2-3 depozite.

- Insuficiență de capital în sector

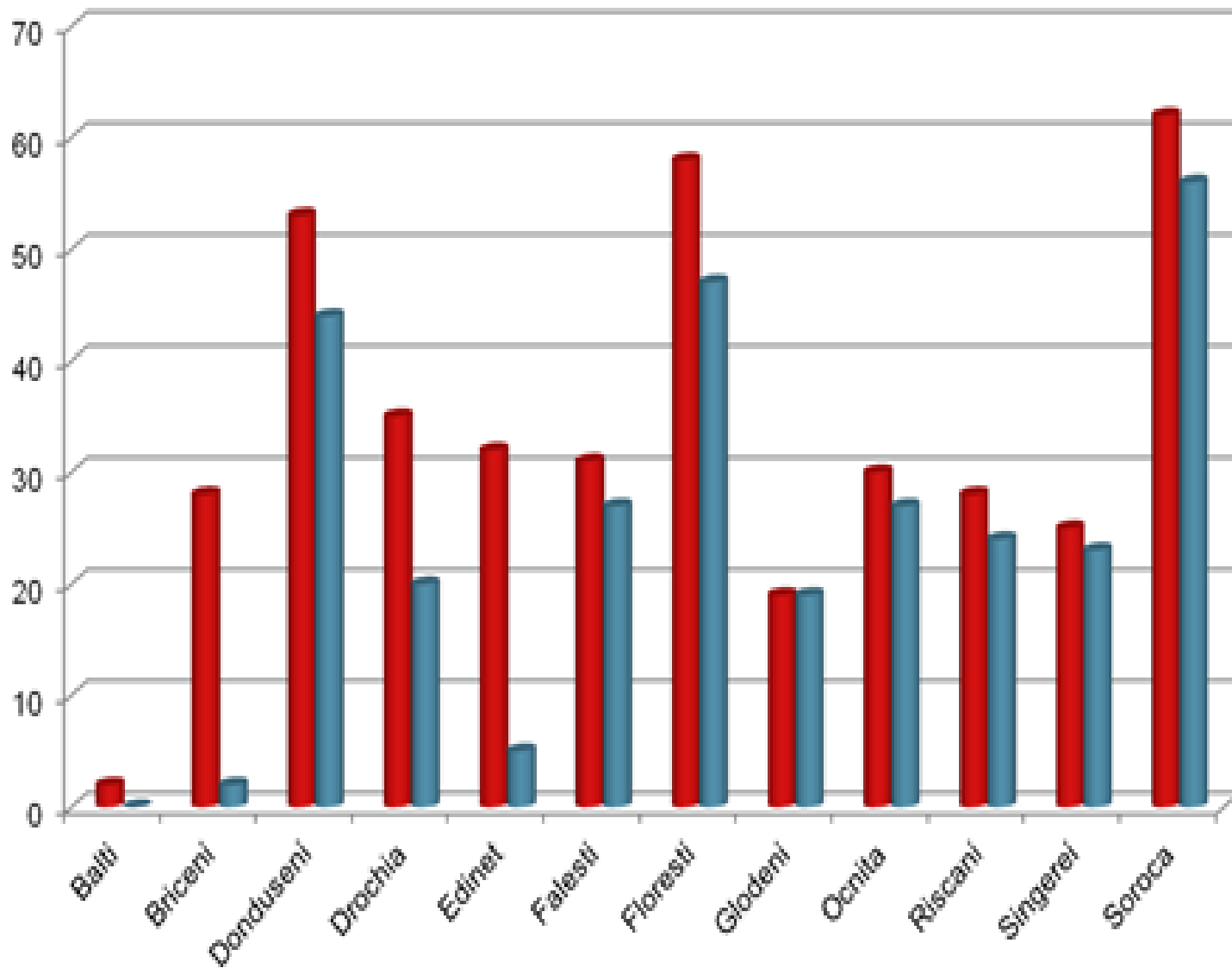
- Capacități insuficiente de management și administrative

- Incapacitatea / nedorința comunităților de a plăti serviciile DMS

- Activitățile de management a deșeurilor nu respectă ierarhia de gestionare a deșeurilor

Succesul atingerii obiectivelor în domeniul MDS constă în cooperarea APL I și II în scopul combinării eforturilor comune pentru crearea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor

Depozite existente de deșeuri

Nivelul dorit de dezvoltare a sectorului

- Ținte stabilite pe: **termen scurt** (până în 2017),
termen mediu (2018 - 2022),
termen lung (după anul 2023).
- PRS este orientat pe atingerea Țintelor de dezvoltare a sectorului pe termen **scurt și mediu**, iar pe termen **lung** vor fi atinse prin utilizarea infrastructurii deja construite în această perioadă și prin respectarea standardelor UE.

Principiile ierarhiei deșeurilor

Nivel 1 Prevenire

Nivel 2 Reutilizare

Nivel 3 Reciclare

Nivel 4 Recuperare

Nivel 5 Depozitare

Ținte pentru dezvoltarea sistemului

Perioada de planificare	Țintele de colectare pentru deșeurile municipale
Termen scurt: 2013 până la 2017	Aprox. 100% din ariile urbane și 75% din ariile rurale
Termen mediu : 2017 până la 2022	Aprox. acoperirea de 100% a ariilor rurale
Termen lung: 2022 până la 2027	Aprox. 100% acoperirea cu servicii de colectare în toate ariile rurale/urbane

Opțiuni / scenarii privind Zonele de management al deșeurilor

Criteriile de selectare a zonelor : Accesul la căile rutiere, raza de acoperire a zonei de deservire/numărul populației/cantitatea totală de deșeuri gestionată

(Analiza a luat în considerare trei opțiuni pentru gruparea de raioane: (cu 1 sub-opțiune) și două alternative.

Locațiile reale de depozitare a deșeurilor vor fi identificate la etapa SF, bazate pe documentația de evaluare a impactului asupra mediului și alte cerințe ale legislației

Pentru RDN sunt identificate 2 zone de gestionare a deșeurilor:

Zona 1: Sîngerei, Fălești, Florești, Bălți, Glodeni, Rîșcani, Soroca, Drochia

Zona 2: Ocnîța, Dondușeni, Edineț, Briceni

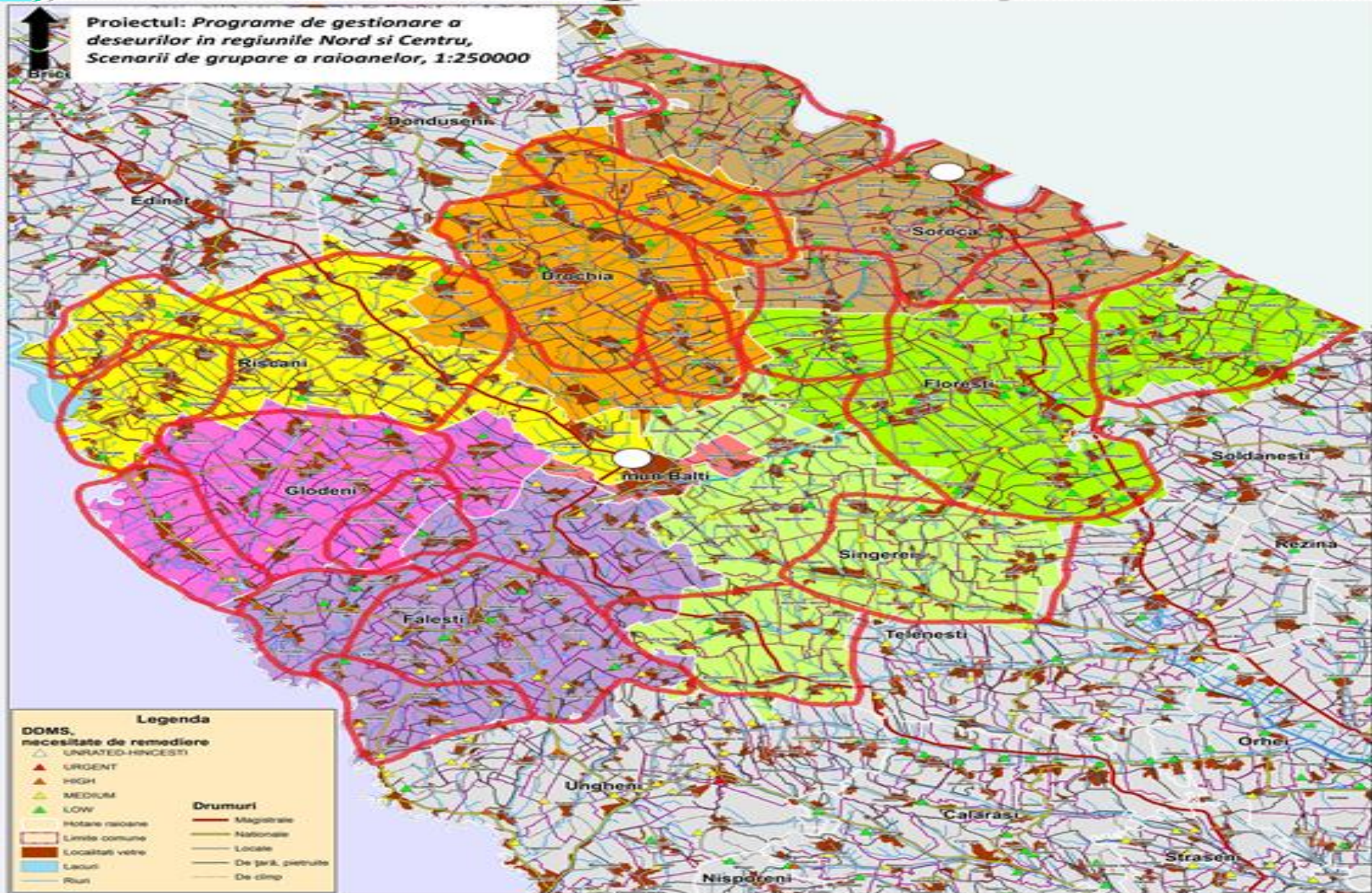
Opțiuni / scenarii privind Zonele de management al deșeurilor

- Conform PRS de MDS în RDN se planifică construcția a 2 depozite regionale: 1. în regiunea raionului Edineț
2. în raza municipiului Bălți
- Implementarea prevederilor PRS de MDS s-a început cu Zona 2.
- Activitățile pentru Zona 1 se vor realiza conform prevederilor Strategiei de gestionare a deșeurilor până în 2027.

Activități realizate în a. 2014:

- Colectarea datelor privind MDS în ambele zone
- Analiza deșeurilor menajere
- Delimitarea microzonelor de gestionare a deșeurilor
- Activități de selectare a terenului pentru depozitul regional de DMS
- Analiza opțiunilor privind cadrul instituțional
- Este în proces de desfășurare elaborarea ghidului de închidere a depozitelor neconforme de deșeuri și recultivarea lor.
- Vizită de studiu în România

Zona 1 de management a deșeurilor

Zona 2 de gestionare a deșeurilor

Proiect: Programe de gestionare a deșeurilor din regiunile Nord și Centru,
Scenarii de grupare a raioanelor, 1:250000

Selectarea terenului

Conform **art.15 al Codului Funciar și Regulamentului nr.1451 privind atribuirea terenului**, selectarea se efectuează în 2 etape: Coordonarea prealabilă și Atribuirea terenului.

- APL va propune câteva opțiuni (2-3 pentru fiecare o locație) și va constitui Comisia de selectare:
- **Președinte** – primarul sau viceprimarul
- **Membrii comisiei:**
 - Inginerul cadastral din APL, Arhitectorul raional, reprezentanți IER, CSPR, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale
- se perfectează Actul de selectare. La act se anexează un plan de situație la scara 1:5000 sau 10mii, ce vor fi avize.
- Coordonarea dosarului – cu ministerele și Cadastru
- ARF și Cadastru înaintează pr. HG la Guvern.

Echipamentul necesar de transfer și transportare

Echipamente	Zona nr.1	Zona nr.2
Vehicule pentru distanțe lungi	4	2
containere de 30 m ³	100	35
Stații de transfer	12	5
Tone/an	45.500	21.000

Aspectul financiar

Cerința totală a investiției pentru RDN: circa 32 milioane euro

Conform PRS, tariful pentru achitarea serviciilor de salubritate după noul sistem de management constituie:

- Zona I - cca **8,40 – 11,96 €/persoană/an** (aprox. **124 - 177 lei/persoană an**), în funcție de scenariul de finanțare;
- Zona II - cca **9,61 – 14,06 €/persoană/an** (aprox. **142 - 206 lei/persoană/an**), în funcție de scenariul de finanțare.

Aspectul instituțional

La etapa PRS:

- Revizuirea cadrului juridic relevant
- Experiența relevantă în Moldova revizuită
- Funcțiile instituționale necesare pentru gestionarea unui sistem regional:
 1. Funcțiile administrative.
 2. Funcții de livrare a serviciilor.

Forme de cooperare:

- Cadrul legal recomandă cooperarea inter-municipală, în care CIM poate oferi servicii publice locale.
- SGD recomandă „Asociații” .
- Alte forme de CIM pot fi considerate: ÎM, SA, SRL.

Forma de cooperare va fi stabilită în comun cu APL din zona examinată la etapa SF.

Necesitățile de tranziție

- APL-urile vor trece în sistemul regional în conformitate cu necesitățile acestora:
 - Contractele existente pot fi ajustate sau reorganizate într-un contract mai mare.
 - Echipamentele sau instalațiile necesită să fie înlocuite
 - Locațiile existente de depozitare vor fi închise, cu excepția a 1-3 locații îmbunătățite tranzitorii de eliminare a deșeurilor îmbunătățite
 - Depozitele de deșuri închise vor avea nevoie de reabilitare
 - Investițiile în derulare să vizeze în mod specific măsuri de sprijinire a gestionării regionale a deșeurilor

Mulțumesc pentru atenție!

Succes în implementarea PRS

Agenția de Dezvoltare Regională Nord, mun. Bălți, piața Vasile Alecsandri, 8 A